СМЕТНА ПАЛАТА

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400210523

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Сопот за 2022 г.

София, 2023 г.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Списък на съкращенията 3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет 4
Мнение 4
База за изразяване на мнение 4
Обръщане на внимание – Заем от сметката за чужди средства 4
Други въпроси – Последен финансов одит на ГФО 5
Правно основание за извършване на одита 5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет 5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет 6
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет 7
Некоригирани неправилни отчитания 7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби 8
Коригирани неправилни отчитания 9
Съществени недостатъци на вътрешния контрол 16
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства 18

Списък на съкращенията

АОС	Акт за общинска собственост
АП	Амортизационен план
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
ДДС	Данък върху добавената стойност
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДР	Допълнителни разпоредби
ДСД	Други сметки и дейности
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСПЗЗ	Закон за собствеността и ползването на земеделски земи
ЗСч	Закон за счетоводството
ИРМ	Изнесено работно място
ИСО	Информационна система за общините
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
НЧ	Народно читалище
ОбА	Общинска администрация
РА	Разплащателна агенция
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Сметки за средствата от Европейския съюз
СМР	Строително-монтажни работи
СС	Счетоводен стандарт
СУ	Средно училище

ДО
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
49-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ДЕЯН ДОЙНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА
СОПОТ

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Сопот, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2022 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Сопот към 31 декември 2022 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Сопот в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Обръщане на внимание – Заем от сметката за чужди средства

Сметната палата обръща внимание на Приложението – оповестяване на информацията от Годишния финансов отчет (ГФО) на община Сопот за 2022 г., в което по подходящ начин е посочено, че в предходни отчетни периоди община Сопот е

ползвала временен безлихвен заем от сметката за чужди средства в размер на 40 000 лв. за извършване на плащания по бюджета. Към 31.12.2022 г. средствата не са възстановени по сметката за чужди средства.[1]

Съгласно чл. 147 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващото управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство.

Сметната палата не модифицира одитното мнение по отношение на този въпрос.

Други въпроси – Последен финансов одит на ГФО

Последният финансов одит на отчета на община Сопот е извършен през 2020 г. на ГФО за 2019 г.

ГФО на община Сопот за 2020 г. и 2021 г. не са одитирани, предвид разпоредбите на чл. 54, ал. 2 от Закона за Сметната палата (ЗСП), съгласно които Сметната палата извършва финансови одити на годишни финансови отчети на общини, за които общата сума на отчетените разходи по бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чуждите средства за предходната година не надхвърлят 10 млн. лв. при периодичност, определена от нея или на основата на оценка на риска.

Към 31.12.2021 г., разходите по бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чуждите средства на общината са в размер на 10 938 834 лв. и общината попада в обхвата на чл. 54, ал. 1, т.2 от ЗСП.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2023 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-02-105 от 28.06.2023 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен

[1] Одитно доказателство № 1

когато бюджетната организация ще бъде закрита или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или

условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите,* Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. Към 31.12.2022 г., в отчетността на община Сопот, по сметка 2031 „Административни сгради“ е призната сграда „Информационен туристически и бизнес център“, с отчетна стойност в размер на 17 000 лв., съответно балансова стойност в размер на 14 960 лв. Сумата от 17 000 лв. представлява капитализирани разходи за основен ремонт на сградата, извършени през 2018 г. и 2019 г.

За сградата на „Информационен туристически и бизнес център“ гр. Сопот, която е дарена на общината през 2014 г., към 31.12.2022 г. не е съставен акт за общинска собственост (АОС) и активът не е признат в баланса на общината по справедлива

стойност.[2]

Неправилното отчитане е установено по време на финансовия одит на ГФО на община Сопот за 2019 г.

Не са спазени изискванията на чл. 56 от Закона за общинската собственост (ЗОС), съгласно който за общинските имоти се съставят актове за общинска собственост по образци, утвърдени от министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на правосъдието, във връзка с изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството (ЗСч) за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети, и във връзка с указанията дадени в т. 43 на ДДС № 8 от 2022 г., относно изискването при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, да са осчетоводени всички активи и пасиви, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2022 г.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

2. Към 31.12.2022 г., по сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“ са признати провизии, в размер на 21 142 лв., които са признати по сметката към 31.12.2018 г. В периода от 2019 г. до 2022 г. не са отписвани и не са начислявани провизии за вземания. Към 31.12.2022 г. не е извършен анализ на салдото на сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“ и същата не е оповестена в приложението към ГФО.[3]

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 37.6 и 37.10 от ДДС № 20 от 2004 г. относно ежегодно извършване преглед на начислените провизии към края на годината, като при необходимост, тяхната оценка се коригира и оповестяването на размера и кратко описание на естеството на провизиите в приложението към годишния финансов отчет, във връзка с изискванията на СС 37 „Провизии, условни задължения, условни активи“.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. В община Сопот не е създадено звено за вътрешен одит, въпреки, че считано от 01.01.2022 г., общината попада в обхвата на чл. 12, ал. 2, т. 3 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС).[4] Съгласно чл. 21 от ЗПФ ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.[5]

Не са спазени изискванията за задължително изграждане на звено за вътрешен одит в общините, регламентирани в чл. 12, ал. 2, т. 3 от ЗВОПС, във връзка с чл. 21 от ЗПФ, и във връзка с § 2 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

---

[2] Одитно доказателство № 02

[3] Одитно доказателство № 03

[4] Съгласно чл. 12 (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2016 г.), ал. 2, т. 3 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, Звено за вътрешен одит задължително се изгражда в общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв.

[5] Одитно доказателство № 04

2. В края на 2022 г., на изпълнителите на СМР по три[6] договора, сключени през месеците ноември и декември 2022 г., са платени аванси, общо в размер на 232 622 лв., представляващи цялата стойност на договорените цени. СМР по два от договорите, общо в размер 33 660 лв., са изпълнени до 31.01.2023 г. Срокът за изпълнение на третия договор, по който е изплатен аванс, в размер на 198 962 лв., стартира след датата на възлагателното писмо за изпълнение на дейностите, което е издадено през м. юни 2023 г. Авансът е обезпечен с банкова гаранция за срок от една година, в пълен размер.[7]

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 41. от ДДС № 07 от 2022 г. за годишното приключване на банковите сметки на бюджетните организации за 2022 г., съгласно което министерствата и ведомствата следва да се въздържат от сключване на договори, предвиждащи авансово плащане, което не е в съответствие с добрата търговска практика и чието изпълнение няма да приключи в рамките на настоящата бюджетна година.

Коригирани неправилни отчитания

1. При изпълнени одитни процедури за проверка на признати активи по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения" през 2022 г., е установено следното:

1.1. През 2022 г., по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения" в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития" са признати 273 броя поземлени имоти, с обща площ 207 335 кв. м., по данъчни оценки, общо в размер на 194 311 лв., или 0.94 лв. на кв. м.

В Раздел V „Дълготрайни материални активи" от Счетоводната политика на община Сопот, е определен подход за първоначално признаване на безвъзмездно получените активи по справедлива стойност.[8]

От одитният екип е извършен анализ за определяне на средна пазарна стойност на земите. През 2022 г. в община Сопот са извършени продажби на 7 поземлени имота, със средна продажна цена 33.78 лв. за кв.м. и средна цена по данъчни оценки на същите имоти, в размер на 2.13 лв. на кв.м. Средната продажна стойност превишава средната данъчна оценка повече от 15 пъти, поради което одитният екип счита, че данъчната оценка не може да бъде надежден индикатор за определяне на справедливата стойност на земите;[9]

Не са спазени указанията, дадени от МФ в т. 16.23 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 7.1. от СС 16 „Дълготрайни материални активи" и раздел V „Оценка на активите", т. 4 относно последващите оценки след първоначално признаване на Дълготрайни материални активи (ДМА).

1.2. С два[10] АОС е актуван един и същ поземлен имот, с площ 1 111 кв.м., и признат два пъти по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения" по данъчната си оценка, в размер на 3 096 лв. За коригиране на неправилното отчитане, счетоводната

---

[6] по договор от 30.11.2022 г. за изпълнение на СМР на тротоари на ул. „1-ва" с. Анево – 25 260 лв. с ДДС, със срок на изпълнение 60 календарни дни от датата на сключване на договора; по договор от 29.12.2022 г. за изпълнение на СМР на обект „Предблоково пространство на бл. 17 в ж.к. Сарая, гр. Сопот – 8 400 лв. с ДДС, със срок на изпълнение 30 календарни дни от датата на сключване на договора; по договор от 13.12.2022 г. за СМР на обект „Консервация и реставрация на сграда „Къща на Ганчо Шошев" – 198 962 лв. с ДДС, със срок на изпълнение 120 календарни дни от датата на възлагателното писмо. Авансът е обезпечен с банкова гаранция за срок от една година, в пълен размер

[7] Одитно доказателство № 05

[8] Одитно доказателство № 06

[9] Одитно доказателство № 07

[10] АОС 510 от 12.04.2022 г. и АОС 524 от 04.05.2022 г.

операция за повторно признаване на актива е сторнирана по метода „червено сторно“;[11]

1.3. Поземлени имоти, с обща площ 423.170 дка, в землището на с. Анево, извън регулация (без идентификатор към датата на признаването им) са признати през 2016 г. по приблизителни оценки, които са значително занижени спрямо справедливите стойности на подобни активи, в обща аналитична партида[12] на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“, с обща отчетна стойност в размер на 48 021 лв., или средна стойност 0.11 лв. за кв.м.

При извършените одитни процедури за преглед на имотите, включени в общата партида, е установено, че след 2016 г. са преактувани 6 бр. имоти с обща площ 34.778 дка, които са признати повторно по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ с отчетна стойност, в размер на 9 213 лв., и не са отписани от общата партида. От тях, четири от имотите са признати по данъчни оценки[13], един[14] имот е признат неправилно със стойност, равна на квадратурата на земята – 2 373 лв., а имот,[15] с данъчна оценка 3 643 лв., на стойност 6 465 лв., като за определената стойност на одитния екип не са предоставени документи. За коригиране на неправилните отчитания е съставено счетоводно записване по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в кореспонденция със сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“;[16]

1.4. За 68 бр. поземлени имота, предадени на община Сопот в предходни отчетни периоди, на основание чл. 19 от Закона за стопанисване и ползване на земеделски земи (ЗСПЗЗ), с площ общо в размер на 133.244 дка, не са съставени актове за общинска собственост[17] към 31.12.2022 г. и имотите не са признати в отчетността на община Сопот по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“;[18]

1.5. Три поземлени имота, предадени на община Сопот в предходни отчетни периоди, на основание чл. 19 от ЗСПЗЗ с площ, общо в размер на 3.169 дка, за които към 31.12.2022 г. са съставени актове за общинска собственост,[19] не са признати в отчетността на община Сопот по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“.[20]

За коригиране на установените неправилни отчитания до приключване на одита, в община Сопот е извършен преглед за преоценка/обезценка на всички земи, признати в отчетността на общината, като е направен анализ на справедливите стойности на имотите, базиран на експертна оценка по категории и местонахождение на имотите за кв.м. и на извършените разпоредителни сделки в общината. Комисията е прегледала справедливите стойности на всички земи, сравнила ги е с техните балансови стойности към 31.12.2022 г. и е съставила протокол за необходимостта от преоценка/обезценка на всеки актив.

В резултат на реално извършения преглед:

- с разликата до определената последваща оценка на имотите са завишени стойностите на земите, признати към 31.12.2022 г. по сметка 2201 „Земи, гори и трайни

---

[11] Одитно доказателство № 07

[12] инв. номер 220184

[13] инв.№ 2201031 – 60 лв., инв.№ 2201133 – 184 лв., инв. № 2201230 – 47 лв. и инв. № 2201033 – 84 лв.

[14] инв. № 2201129

[15] инв. № 2201128

[16] Одитно доказателство № 07

[17] в землището на с. Анево – 50 бр. имота с площ 62.699 дка и в землището на гр. Сопот – 18 бр. имота с площ 70.545 дка

[18] Одитно доказателство № 07

[19] в землището на с. Анево – два имота с площ 1.287 дка и в землището на гр. Сопот – един имот с площ 1.882 дка

[20] Одитно доказателство № 08

насаждения“ с 13 796 525 лв., като е кредитирана сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“;

- по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ са признати придобитите имоти по реда на чл. 19 от ЗСПЗЗ със справедливата стойност, определена от комисията, в размер на 433 001 лв., като е кредитирана сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 и 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети, във връзка с указанията на МФ, дадени в т. 43 на ДДС № 8 от 2022 г. относно изискването при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, да са осчетоводени всички активи и пасиви, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2022 г.

Не са спазени указанията на Раздел V „Дълготрайни материални активи“ от Счетоводната политика на община Сопот, дълготрайните активи, получени в резултат на безвъзмездна сделка, да се оценяват по справедлива стойност.

2. Във връзка с подписан договор между „Асоциацията по ВиК – Пловдив“ с оператора „Водоснабдяване и канализация (ВиК)“ ЕООД – гр. Пловдив, за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на потребителите на територията на общините - членове на Асоциацията, сключен на основание чл. 198 п от Закона за водите (ЗВ), в община Сопот не е приложен линейният метод при признаване на приходите от правото на ползване на ВиК инфраструктура на територията ѝ.

Възмездното предоставяне на право на стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК инфраструктура срещу непарична насрещна престация, от икономическа гледна точка, представлява форма на концесия на тези активи и следва да се прилагат изискванията за признаване на приходи от концесии чрез използването на линейния метод, съгласно т.т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.

В община Сопот не е ревизиран размера на прихода от правото на ползване на ВиК инфраструктура, подлежащ на признаване, и не е определена нова приблизителна счетоводна оценка за целия срок на договора (15 години), съгласно даденото право в т. 19 от писмо на МФ № 91-00-106/2017 г.

В договора е предвидена непарична насрещна престация, съответстваща на задължителното ниво на инвестиции за период от 15 години, в размер на 775 000 лв., или 51 667 лв. годишно.

За периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2022 г. (седем години) по цитирания договор са изпълнени от ВиК ЕООД гр. Пловдив и приети от община Сопот инвестиции, в размер на 1 227 556 лв., което превишава с 865 888 лв. размера на предоставените от ВиК оператора насрещни престации над размера на начисления по линейния метод приход от началото на договора до 2022 г. включително[21]. Авансово предоставената престация от ВиК оператора към 31.12.2022 г., в размер на 865 888 лв., неправилно е признавана всяка година като текущ приход, вместо като задължение към оператора по сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици – местни лица“ съгласно т. 27 от писмо на МФ № 91-00-106/2017 г.

В Приложението към годишния финансов отчет не е оповестена съществена информация относно размера на признатия приход, произтичащ от договорите по чл. 198п, ал. 1 от ЗВ, който е изцяло за сметка на насрещни престации в натура (насрещни

[21] 361 669 лв., 7 години по 51 667 лв.

доставки) и придобитите през текущата година активи (включително подобрения и основен ремонт на активи), предоставени като насрещна престация от ВиК операторът за ползването на ВиК инфраструктурата.[22]

Не са спазени изискванията за признаване на приходи чрез използването на линейния метод, съгласно т. т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ и изискванията на Писмо № 91-00-106 от 22.02.2017 г. на МФ, относно отчитането на операциите между ВиК операторите и съответните общини и свързаните с тях разчети въз основа на договори.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 36 в писмо изх. № 91-00-106 от 22.02.2017 г. и изискванията, дадени в СС 18 „Приходи", т. 9, буква „в" относно оповестяване на информация, произтичаща от договорите по чл. 198п, ал. 1 от ЗВ.

3. При изпълнени одитни процедури за потвърждаване на салдото по сметки за признати нефинансови дълготрайни активи (НФА), е установено неправилно класифициране на активи по сметки от Сметкоплана на бюджетните организации (СБО) в Общинска администрация (ОбА) Сопот, като придобити през 2022 г. и в предходни години[23] НФА, които са предназначени за обществено ползване и не обслужват дейността на общината, с отчетна стойност общо в размер на 847 571 лв., са признати неправилно по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване" в отчетна група „Бюджет", вместо по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти" в отчетна група ДСД.

Към 31.12.2022 г., за тези активи, по сметка 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване" е акумулирана амортизация, в размер на 93 963 лв., от които през 2021 г. – 42 103 лв. и през 2022 г. – 51 860 лв.[24]

След прекласифициране на активите, следва в амортизационния план да се актуализират параметрите за амортизация (срок на годност, отчетна стойност, амортизируема стойност, годишна и месечна амортизационна квота и балансова стойност), съгласно Амортизационната политика на община Сопот, съответстващи на възприетите и оповестени подходи за определяне на параметрите при начисляване на амортизации на активите, признати по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти" в отчетна група ДСД.

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г. предвид указанията на МФ, дадени с Тема № 8 от Коментари по методически въпроси относно счетоводното отчитане от бюджетните организации на конкретни еднакви по вид нефинансови дълготрайни активи, като не е извършен анализ за определяне на отчетната група (стопанска област), в която подлежат на отчитане и не е определено дали те ще се използват за дейността на общината или ще се характеризират като „публични блага" и класифицират като инфраструктурни обекти.

4. В ОбА, отчетна група СЕС-РА, по проект „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръжения и принадлежащите на тях", през 2021 г., на основание Протокол[25] за приемане на извършени СМР и издадена от изпълнителя на договор от 03.07.2020 г., проформа

---

[22] Одитно доказателство № 09
[23] през 2020 г. и 2021 г.
[24] Одитно доказателство № 10
[25] Акт 19-№1/30.08.2021 г.

фактура от 01.09.2021 г., за сумата от 785 655 лв., са съставени счетоводни операции в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“, без да са начислени разходи по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ в отчетна група СЕС-РА.

През 2022 г., от изпълнителят на СМР е издадена оригинална фактура за сумата на верифицираните от Управляващия орган разходи, в размер на 777 516 лв., които са осчетоводени по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ в отчетна група СЕС-РА, или с 8 139 лв. по-малко от фактурираните и капитализирани по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ през 2021 г. Ремонтираните улици са въведени в експлоатация с Удостоверение № 8/12.08.2021 г.

За периода от 01.09.2021 г. до 31.12.2022 г. за улиците е начислена амортизация в размер на 42 843 лв., от която 10 548 лв. за 2021 г. и 32 295 лв. за 2022 г.

Следвало е, през 2022 г., разходите да бъдат признати по дебита на сметка 6997 „Увеличение на пасиви (приходно-разходни позиции) от други събития“, вместо по дебита на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, тъй като през 2021 г. в СЕС-РА, не е отчетено задължение към доставчик.

За разликата от 8 139 лв., между действително извършените и приети от община Сопот СМР, и сумата на верифицираните разходи, от фирмата изпълнител на обекта не са предявени претенции. Разходите, в размер на 8 139 лв., са капитализирани през 2021 г. по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, но през 2022 г. не са признати по дебита на сметка 6997 Увеличение на пасиви (приходно-разходни позиции) от други събития“ в кореспонденция със сметка 7414 „Получени капиталови помощи и дарения в натура от страната“.[26]

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. относно грешки, произтичащи от неотчетени активи и пасиви.

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

5. Делът на община Сопот в търговско дружество, за което общината е 100 на сто собственик, е признат по сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ в размер на 348 044 лв., или с 203 956 лв. по-малко от размера на Собствения капитал (СК) на дружеството – 552 хил. лв. по Счетоводен баланс и Отчет за собствения капитал към 31.12.2022 г. Разликата се дължи на неправилни отчитания в минали години, от които:

а) през 2019 г., по предварителен отчет СК е в размер на 439 хил. лв., а по окончателен отчет 432 хил. лв. Не е намален делът, признат по сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ със 7 хил. лв. при съставянето на окончателните отчети на дружеството;

б) през 2020 г., търговското дружество е реализирало печалба, в размер на 227 хил. лв., която не е призната в баланса на общината и с тази сума не е увеличен делът ѝ по сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“;

в) през 2021 г., по предварителен отчет е реализирана загуба, в размер на 78 хил. лв., която е осчетоводена. По окончателен отчет, загубата е 94 хил. лв., или с 16 хил. лв. повече, като с тази сума не е намален делът, признат по сметка

[26] Одитни доказателства №№ 11, 13

5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“.[27]

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 28.4 от ДДС № 20 от 2004 г. относно начина на счетоводно отразяване изменението на дяловото участие в търговското дружество.

6. За безвъзмездно ползване на общински имоти, предоставени безсрочно на НЧ „Иван Вазов“, са съставени без основание счетоводни записвания за начисляване на приписани приходи от наеми на имоти – общинска собственост, в размер на 88 320 лв., като е дебитирана сметка 6454 „Приписани текущи трансфери за нестопански организации“ и е кредитирана сметка 7181 „Приписани приходи от наеми и концесии“.[28]

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 17.13 от ДДС № 20 от 2004 г., относно предоставяне на ДМА за безвъзмездно ползване от небюджетни предприятия. Неправилно са приложени указанията на МФ, дадени в ДДС № 20 от 2004 г. във връзка с начисляване на приписани приходи към небюджетни предприятия, които са относими само в случаите на възмездно предоставяне за ползване на актив при занижени наемни цени за определен период от време, а не безсрочно.

7. Приходи от „Такса битови отпадъци“, общо в размер на 40 668 лв., са отчетени правилно по подпараграф 27-07 „Такси за битови отпадъци“, но са осчетоводени неправилно по сметка 7011 „Касови приходи от данъци, мита, митнически такси и осигурителни вноски“, вместо по сметка 7041 „Касови приходи от такси, лицензии и вноски с данъчен характер“.[29]

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки, в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

8. В ОбА, разходи по договор за сепариране и депониране на битови отпадъци, по фактури от м. януари 2023 г., отнасящи се за м. декември 2022 г., и признати по дебита на сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ и кредита на сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици – местни лица“, общо в размер на 15 173 лв., не са осчетоводени като реализиран ангажимент по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“ в отчетна група „Бюджет“.[30]

Не са спазени указанията на МФ, дадени в ДДС № 04 от 2010 г. и раздел X от ДДС № 14 от 2013 г. относно отчитането на поетите ангажименти.

9. В ОбА, не са признати задължения по кредита на сметка 4897 „Задължения към други кредитори – местни лица (приходно-разходни позиции)“ при тяхното възникване, в размер на 13 959 лв., които са платени, в резултат на което сметката е с неправилно дебитно салдо, от които:

9.1. Разходи за обезщетения, разноски и лихви по съдебни дела, общо в размер на 10 852 лв., отчетени по подпараграф 10-92 „Разходи за договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски“, не са осчетоводени и по дебита на сметка 6091 „Разходи за съдебни разноски и арбитраж в страната“;

---

[27] Одитно доказателство № 14
[28] Одитно доказателство № 03
[29] Одитно доказателство № 15
[30] Одитно доказателство № 16

9.2. Разходи по договор за правна защита, общо в размер на 2 160 лв., отчетени по подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“, не са осчетоводени по дебита на сметка 6028 „Разходи за консултантски услуги“;

9.3. Плащания по запорно съобщение на служител, удържани от трудовото му възнаграждение, отчетени по подпараграф 01-01 „Заплати и възнаграждения на персонала нает по трудови правоотношения“, в размер на 947 лв., не са приспаднати от сметка 4211 „Задължения към работници, служители и друг персонал – местни лица“.[31]

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието във финансовите отчети.

10. При извършени одитни процедури за проверка на спазването на изискванията на приложимата рамка за финансово отчитане, свързана с начисляване на амортизации на НФА, са установени съществени неправилни отчитания и случаи на неспазване на приетата Амортизационна политика (АП), както следва:[32]

10.1. За активи, въведени в експлоатация за периода 2020 г. – 2021 г., с обща отчетна стойност 10 167 лв., всеки с единична отчетна стойност до 1 500 лв., които следва да се амортизират за 2 години, независимо от реалния срок на амортизиране, съгласно т. 5 „Определяне на предполагаемия срок на годност“ от АП на община Сопот, не е приложен избрания двугодишен срок на годност, в резултат на което са начислени разходи за амортизация с 4 839 лв. по-малко, от които 1 602 лв. за минали години.

За тези активи, съгласно АП не следва да се определя остатъчна стойност. За два броя от тези активи, принципът не е спазен.

Не са спазени принципите, приети в т. 5 от АП на община Сопот за определяне продължителността на срока на годност на активи с отчетна стойност до 1 500 лв. и остатъчната им стойност;

10.2. В СУ „Иван Вазов“ – второстепенен разпоредител с бюджет (ВРБ) на община Сопот, не са начислени разходи за амортизации за месеците април, май, октомври, ноември и декември на 2022 г., по дебита на сметка 6034 „Разходи за амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ и кредита на сметка 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“, общо в размер на 6 198 лв.;

10.3. В ОбА, бракувани през 2019 г. и 2020 г. активи са отписани, като е дебитирана сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ с тяхната отчетна стойност, общо в размер на 11 720 лв., вместо с балансовата им стойност, в размер на 930 лв., и не е отписана акумулираната амортизация до датата на бракуването им, в размер на 10 790 лв., в т.ч.:

10.3.1. Мултифункционално устройство, с отчетна стойност 1 319 лв., и акумулирана амортизация по сметка 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ в размер на 1 279 лв.;

10.3.2. Три броя леки автомобили, с обща отчетна стойност 8 901 лв.,[33] и акумулирана амортизация по сметка 2415 „Амортизация на транспортни средства“, общо в размер на 8 011 лв.[34];

10.3.3. Товарен автомобил,[35] с отчетна стойност 1 500 лв., и акумулирана амортизация по сметка 2415 „Амортизация на транспортни средства“, в размер на 1 500 лв.

---

[31] Одитно доказателство № 17

[32] Одитно доказателство № 18

[33] Ситроен – 6 336 лв., Фиат Типо – 1 456 лв. и Рено – 1 109 лв.

[34] Ситроен – 5 703 лв., Фиат Типо – 1 310 лв. и Рено – 998 лв.

[35] Шкода МТС

Не са въведени контролни дейности, които да гарантират правилно представяне на балансовите стойности на активите в баланса на общината.

Не са спазени изискванията на МФ, дадени в т. 18 на ДДС № 5 от 2016 г. относно начисляване на разходи за амортизации на амортизируемите активи и начина на тяхното отписване при брак.

11. За изпълнение на СМР за обект „Реконструкция и/или ремонт на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност“, в СЕС-РА, е сключен договор от 10.02.2021 г., на стойност 452 818 лв. с ДДС.

Във връзка с изпълнение на договора, от ДФ „Земеделие“ не са верифицирани разходи, в размер на 13 459 лв. с ДДС.

С писмо от 29.09.2022 г., от изпълнителя на договора, община Сопот е уведомена, че се отказва от претенциите си за сумата от 13 459 лв.

За отписване на задължението към изпълнителя на СМР е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 4897 „Задължения към други кредитори – местни лица (приходно-разходни позиции)“,[36] и по кредита на сметка 7997 „Намаление на пасиви (приходно-разходни позиции) от други събития“, вместо по кредита на сметка 7414 „Получени капиталови помощи и дарения в натура от страната“.[37]

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

12. Разходи за обект „Основен ремонт на покрива на НЧ „Иван Вазов 1871“, гр. Сопот“, в размер на 12 000 лв., неправилно са осчетоводени по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и са капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“, вместо по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група „Бюджет“.[38]

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. ал. 1 и 2 от ЗСч относно вярното и честно представяне на имущественото състояние на предприятието. Не е спазено изискването за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените от ръководството контролни дейности са в състояние да минимизират риска от неправилни отчитания и несъответствия в разумни граници, но не е налице ефективно приложение на контролите, свързани с признаване на активите в отчетността на общината, разходите за начисляване на амортизация на дълготрайните активи, както и при отчитане на отделни стопански операции, включени в отчетността на общината през одитирания период.

---

[36] Задължението е начислено по кредита на сметка 4897 „Задължения към други кредитори – местни лица (приходно-разходни позиции)“

[37] Одитно доказателство № 12

[38] Одитни доказателства №№ 19, 20, 21, 22

На основание т. 68 от писмо ДДС № 08 от 22.12.2022 г. на Министерството на финансите, по време на финансовия одит са извършени корекции на Сборната оборотна ведомост, Баланса, ОПР, справките за поетите ангажименти и новите задължения за разходи по общинския бюджет и сметките за средствата от ЕС и *Приложение, което съдържа подлежаща на оповестяване допълнителна информация към 31.12.2022 г. на община Сопот към 31.12.2022 г. Коригираният ГФО за 2022 г. е зареден в системата на ИСО на МФ на 21.08.2023 г. и е представен в Сметната палата с входящ № 07-02-333/21.08.2023 г.*

В подкрепа на констатациите са събрани 22 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Пловдив, площад „Централен“ № 1, етаж 11, стая № 3, ИРМ Пловдив.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 418 от 20.09.2023 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Сопот и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СМЕТНАТА ПАЛАТА:.....
(Димитър Главчев)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	**ГФО-2.16-19** Процедури по същество (тестове на детайлите) относно крайното салдо по сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“ в отчетна група ДСД към 31.12.2022 г. в община Сопот и приложения	6
2	**ГФО-1.27** Резултати от предходни одити и приложения	28
3	**ГФО-2.25** Проверка на начисляването на провизии и приложения	12
4	**ГФО-1.26** Предварителна оценка на вътрешния контрол в община Сопот и приложения	31
5	**ГФО-2.16-12** Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ в отчетна група СЕС-РА и приложения	42
6	**ГФО-2.2-2** Констативен протокол за проверка на извършен преглед за преоценка на нефинансови дълготрайни активи и приложения	5
7	**ГФО-2.30** Проверка на актуваните имоти в община Сопот за 2022 г. и приложения	159
8	**ГФО-2.31** Проверка на признаването в баланса на земеделски земи по чл. 19 от ЗСПЗЗ в община Сопот към 31.12.2022 г. и приложения	28
9	**ГФО-2.34** Проверка на прилагането на линейния метод, съгласно т.т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г. и изискванията на Писмо № 91-00-106 от 22.02.2017 г., относно отчитането на операциите между В и К операторите и съответните общини и свързаните с тях разчети въз основа на договори и приложения	38
10	**ГФО-2.16-7** Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на сметки 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ и 2059 „Други транспортни средства“ към 31.12.2022 г. в отчетна група „Бюджет“ и приложения	26
11	**ГФО-2.8-3** Проверка на капиталови разходи в отчетна група СЕС и приложения	36
12	**ГФО-2.16-10** Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на сметка 7997 „Намаление на пасиви (приходно-разходни позиции) от други събития“ в отчетна група СЕС-РА и приложения	31
13	**ГФО-2.18** Тест на контрола капитализиране на разходи в ДСД и приложения	11
14	**ГФО-2.33** Проверка на счетоводното отчитане на дяловете и акциите на бюджетното предприятие в търговските дружества и приложения	28
15	**ГФО-2.16-13** Процедури по същество (тестове на детайлите) за извършените счетоводни записвания по сметки 7011 „Касови приходи от данъци, мита, митнически такси и осигурителни вноски“ и 7041 „Касови приходи от такси и лицензии с данъчен характер“ и по параграфи 27-07 „Общински такси за битови отпадъци“ и параграф 13-00 „Имуществени и други местни данъци“ в община Сопот към 31.12.2022 г. и приложения	18

16	**ГФО-2.39** Процедури по същество (тестове на детайлите) за извършените счетоводни записвания по сметки 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ за отчетна група „Бюджет“ в община Сопот към 31.12.2022 г. и приложения	14
17	**ГФО-2.15** Проверка на правилното обобщаване на оборотните ведомости и касовите отчети на второстепенните разпоредители с бюджет и изготвяне на отчета за касово изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства в община Сопот към 31.12.2022 г. и приложения	25
18	**ГФО-2.27** Проверка на амортизациите и приложения	59
19	**ГФО-2.8-2** Проверка на капиталови разходи в отчетна група „Бюджет“ и приложения	25
20	**ГФО-2.16-4** Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на отчетените разходи по сметки 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и параграф 51-00 „Основен ремонт на ДМА“ в отчетна група „Бюджет“ и приложения	8
21	**ГФО-2.16-8** Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ към 31.12.2022 г. в отчетни групи „Бюджет“, СЕС И ДСД и приложения	13
22	**ГФО-2.16-9** Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на сметки 2202 „Инфраструктурни обекти“ и 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“ и приложения	9